

V Bruseli 16. decembra 2019
(OR. en)

14975/19

AGRILEG 215
VETER 108

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o dobrých životných podmienkach zvierat – neoddeliteľnej súčasť udržateľného chovu zvierat – závery Rady (16. decembra 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady na uvedenú tému, ktoré Rada prijala 16. decembra 2019.

**ZÁVERY RADY O DOBRÝCH ŽIVOTNÝCH PODMIENKACH ZVIERAT –
NEODDELITEĽNEJ SÚČASTI UDRŽATEĽNÉHO CHOVU ZVIERAT**

KEDŽE

- (1) Dobré životné podmienky zvierat predstavujú problematiku, ktorá má pre európskych občanov veľký význam, čo sa uznáva i v práve Únie, najmä v článku 13 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.
- (2) Prieskumy verejnej mienky naznačujú, že v súvislosti s dobrými životnými podmienkami zvierat panuje vysoká úroveň znepokojenia:
 - a. Prieskum Eurobarometra v roku 2015¹ ukázal, že podľa väčšiny respondentov je potrebné zlepšiť životné podmienky hospodárskych zvierat (82 % respondentov) aj spoločenských zvierat (74 % respondentov). Občania okrem toho považujú za dôležité, aby produkty dovážané z krajín mimo EÚ splňali rovnaké normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, aké sa uplatňujú v EÚ, a že EÚ by mala vynakladať väčšie úsilie zamerané na zvyšovanie informovanosti o dobrých životných podmienkach zvierat, a to aj na medzinárodnej úrovni.
 - b. Podľa prieskumu Eurobarometra v roku 2018² sa pozornosť verejnej mienky aj verejnej politiky presunula a väčšmi sa zamerala na kvalitu potravín, dobré životné podmienky zvierat a environmentálne normy.

¹<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Attitudes%20of%20Europeans%20towards%20Animal%20Welfare/surveyKy/2096>

²<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Europeans.%20Agriculture%20and%20the%20CAP/surveyKy/2161>

- (3) Výbor pre svetovú potravinovú bezpečnosť³ dospel k záveru, že dobré životné podmienky zvierat súvisia aj s potravinovou bezpečnosťou, pretože prispievajú k lepším výsledkom v oblasti odolnosti, efektívneho využívania zdrojov a sociálnej spravodlivosti/zodpovednosti. Lepšie životné podmienky zvierat okrem toho prinášajú výhody i výrobcovi prostredníctvom zníženej úmrtnosti, lepšieho zdravia a vyššej kvality, výnosu a ceny konečného produktu. Obzvlášť významným dôsledkom lepších životných podmienok zvierat je skutočnosť, že zvieratá sú odolnejšie voči patogénom⁴. To znižuje potrebu liečby, a preto prispieva k boju proti antimikrobiálnej rezistencii a podporuje opatrenia v oblasti biologickej bezpečnosti pri manažmente chorôb zvierat.
- (4) Existujúce právne predpisy EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat sa v priebehu rokov postupne vyvíjali s cieľom lepšie zabezpečiť dobré životné podmienky zvierat a zároveň zachovať rovnaké podmienky pre poľnohospodárov a prevádzkovateľov v rámci EÚ. Právne predpisy však nie sú komplexné, pretože nezahŕňajú osobitné minimálne normy na ochranu viacerých hospodárskych zvierat, ako sú dojnice, výkrmový hovädzí dobytok, ovce a kozy, ryby z farmových chovov, králiky z farmových chovov, mládky, morky, husi a kačice.
- (5) V roku 2012 uverejnila Komisia stratégiu Európskej únie v oblasti ochrany a dobrých životných podmienok zvierat na obdobie rokov 2012 – 2015⁵ (stratégia na roky 2012 – 2015), v ktorej sa uvádza zoznam opatrení s cieľom zlepšiť normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a podporiť presadzovanie a dodržiavanie predpisov v tejto oblasti v celej EÚ.
- (6) V roku 2017 zriadila Európska komisia platformu EÚ pre dobré životné podmienky zvierat. Platforma úspešne podporuje dialóg o otázkach týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat medzi príslušnými orgánmi, priemyslom, občianskou spoločnosťou a vedcami, čím sa uľahčuje výmena najlepších postupov a ďalších skúseností. Je potrebné určiť, aká bude budúcnosť platformy.

³ Výbor pre svetovú potravinovú bezpečnosť (CFS), 2016. *Recommendations on Sustainable agricultural development for food security and nutrition: what roles for livestock?* (Odporúčania týkajúce sa udržateľného rozvoja poľnohospodárstva v záujme zaistenia potravinovej bezpečnosti a výživy: aké úlohy majú plniť hospodárske zvieratá?) <http://www.fao.org/cfs/home/products/en/>

⁴ Európsky úrad pre bezpečnosť potravín – 2017 *EMA and EFSA joint scientific opinion on measures to reduce the need to use antimicrobial agents in animal husbandry in the European Union, and the resulting impacts on food safety* (RONAFA) (Spoločné vedecké stanovisko agentúry EMA a úradu EFSA k opatreniam na zníženie potreby používať antimikrobiálne látky pri chove hospodárskych zvierat v Európskej únii a výslednému vplyvu na bezpečnosť potravín (RONAFA)). *EFSA Journal* (Vestník EFSA) 15 (1). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2017.4666>

⁵ Stratégia Európskej únie v oblasti ochrany a dobrých životných podmienok zvierat na obdobie rokov 2012 – 2015 https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_eu_strategy_19012012_en.pdf

- (7) Na základe článkov 95 a 96 nariadenia o úradných kontrolách určila Komisia dve referenčné centrá pre dobré životné podmienky zvierat. Prvé bolo zriadené v marci 2018 a zaoberá sa dobrými životnými podmienkami ošipaných a druhé v októbri 2019 a venuje sa dobrým životným podmienkam hydiny a iných malých hospodárskych zvierat. Je potrebné zabezpečiť, aby referenčné centrá mohli plniť svoje úlohy a poskytovať príslušným orgánom a Komisii spoľahlivé a aktuálne informácie o najnovších výsledkoch výskumu, nových technikách, ukazovateľoch dobrých životných podmienok zvierat a osvedčených postupoch potrebných na uľahčenie správneho uplatňovania právnych predpisov a overovania ich dodržiavania.
- (8) Zo strany niektorých členských štátov odznegli výzvy na prijatie ďalších opatrení, v ktorých sa zdôrazňuje potreba lepšej právnej regulácie, lepších životných podmienok zvierat a zvyšovania informovanosti o normách a poznatkoch EÚ (napr. spoločné vyhlásenie Dánska, Nemecka a Holandska o dobrých životných podmienkach zvierat zo 14. decembra 2014⁶ a pozičný dokument Dánska, Nemecka, Holandska a Švédska k revízii smernice Rady 2008/120/ES⁷). Okrem toho vyzval Európsky parlament na prijatie komplexnejších právnych predpisov a lepšie presadzovanie existujúcich právnych predpisov^{8 a9}. V roku 2016 Komisia dospela v správe¹⁰ k záveru, že jedným z hlavných problémov ovplyvňujúcich dobré životné podmienky zvierat je nedostatočné presadzovanie právnych predpisov EÚ a že je potrebné lepšie chápanie pravidiel.
- (9) Počas bulharského, rakúskeho a rumunského predsedníctva sa viedli podrobné diskusie o výzvach, ktoré z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat predstavuje preprava na veľké vzdialenosti. Napriek pokroku, ktorý sa dosiahol v súvislosti s presadzovaním nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 o preprave zvierat, naďalej pretrvávajú jasné nedostatky a nezrovnalosti. Je potrebné lepšie presadzovať pravidlá vrátane pravidiel týkajúcich sa teplôt a trvania prepravy. Okrem toho by sa malo zabezpečiť lepšie využívanie spätných kontrol a systému TRACES, ako aj aktívna spolupráca medzi príslušnými orgánmi v členských štátoch a tretích krajinách.

⁶ 16923/1/14 REV 1.

⁷ 5708/16.

⁸ Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2015 o novej stratégii v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na roky 2016 – 2020 http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2015-0417_SK.html?redirect

⁹ Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. februára 2019 o ochrane zvierat počas prepravy v rámci EÚ a mimo nej http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_SK.html

¹⁰ Európska Komisia, 2016. Správa Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní smernice Rady 98/58/ES o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0558>

- (10) V priebehu rokov sa uverejnili viaceré usmernenia, štúdie a správy EÚ týkajúce sa tém v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ako sú usmrcovanie, chov, preprava, vzdelávanie, informovanosť spotrebiteľov a dobré životné podmienky psov a mačiek, ktoré sú predmetom obchodovania. Napriek značnému úsiliu vyvíjanému v mnohých členských štátoch sa však nedostatky pri presadzovaní právnych predpisov nedajú vyriešiť len prostredníctvom usmernení alebo informácií, keď právne predpisy zároveň umožňujú rôzne výklady.
- (11) K dispozícii je množstvo najnovších vedeckých stanovísk, ktoré vydal Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA), ako aj ďalšie vedecké publikácie, ktoré sa môžu využiť pri príprave a revízii právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
- (12) Právne predpisy nie sú jediným prostriedkom, ktorým možno presadzovať dobré životné podmienky zvierat, k dispozícii sú viaceré dobrovoľné opatrenia, ako sú normy kvality a programy zamerané na dobré životné podmienky zvierat. V niektorých členských štátoch sa už začali realizovať dobrovoľné programy zamerané na dobré životné podmienky zvierat súvisiace s osobitným označovaním. Tieto programy spotrebiteľia dobre prijali, pretože pri rozhodovaní o kúpe mohli zohľadniť aj aspekty súvisiace s dobrými životnými podmienkami zvierat, a výrobcovia boli pritom za svoje úsilie odmenení. Je však potrebné zabezpečiť transparentnosť a dôveryhodnosť takýchto programov.
- (13) V roku 2019 prijala Rada závery¹¹ založené na správe Dvora audítorov¹², v ktorej sa uznal určitý významný pokrok v oblastiach, ako je skupinové ustajnenie prasníc a zákaz neprispôsobených klieťok pre nosnice. V záveroch sa uvádza, že stále pretrvávajú určité nedostatky, pokiaľ ide o dodržiavanie minimálnych noriem, a že finančné zdroje spoločnej poľnohospodárskej politiky by sa mohli v záujme podpory prísnejších noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat lepšie využívať.

¹¹ Závery Rady (12. februára 2019) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11073-2019-INIT/sk/pdf>

¹² Európsky dvor audítorov. Osobitná správa č. 31/2018 o dobrých životných podmienkach zvierat v EÚ <https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=47557>

- (14) Európsky parlament¹³ vyzval v roku 2019 Komisiu a členské štáty, aby tam, kde je to možné, presadzovali prechod na prepravu mäsa alebo jatočných tiel namiesto prepravy živých zvierat. Okrem toho vydal Európsky parlament ďalšie odporúčania týkajúce sa vykonávania a presadzovania právnych predpisov v oblasti prepravy a stíhania v prípade ich porušení.
- (15) Bolo by vhodné, aby sa viac diskutovalo o aspektoch udržateľnosti prepravy živých zvierat na veľké vzdialenosti a o vplyve rôznych dôvodov obchodu.
- (16) Komisia vo svojej správe o konkurencieschopnosti európskych chovateľov hospodárskych zvierat (2018)¹⁴ dospela k záveru, že požiadavky na dobré životné podmienky zvierat nie sú pri určovaní relatívnej nákladovej konkurencieschopnosti rozhodujúce. Tiež dospela k záveru, že oveľa dôležitejšiu úlohu zohrávajú iné faktory, ako sú náklady na prácu alebo krmivo. Na druhej strane poznamenala, že EÚ má veľký vplyv, pokiaľ ide o zvyšovanie informovanosti o normách v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na celosvetovej úrovni, a že je potrebné pokračovať v tomto úsilí.
- (17) V máji 2019 začala Komisia podľa odporúčania zo správy Európskeho dvora audítorov hodnotiť stratégiu na roky 2012 – 2015. Účelom hodnotenia je posúdiť, do akej miery sa dosiahli ciele plánované v rámci stratégie EÚ a do akej miery sú tieto ciele v súčasnosti relevantné a koherentné. Hodnotenie by sa malo prijať najneskôr do konca roka 2020.

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

- (1) ZDÔRAZŇUJE, že dobré životné podmienky zvierat sú neoddeliteľnou súčasťou udržateľného chovu zvierat.
- (2) ZDÔRAZŇUJE, že dobré životné podmienky zvierat vo všeobecnosti zlepšujú zdravie zvierat a znižujú potrebu používania antibiotík, v dôsledku čoho sa znižuje antimikrobiálna rezistencia. V určitých situáciách sa však opatrenia zamerané na dobré životné podmienky zvierat musia prispôbiť situácii týkajúcej sa chorôb zvierat, aby sa zabezpečila dostatočná biologická bezpečnosť.

¹³ Uznesenie Európskeho parlamentu o ochrane zvierat počas prepravy v rámci EÚ a mimo nej
http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_SK.html

¹⁴ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vplyve medzinárodných činností v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na konkurencieschopnosť európskych chovateľov hospodárskych zvierat v globalizovanom svete
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0042>

- (3) UZNÁVA, že právne predpisy EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a dobrovoľné činnosti vykonávané v tejto oblasti, ako aj investície zo strany poľnohospodárov a iných prevádzkovateľov viedli k zlepšeniu životných podmienok zvierat.
- (4) VÍTA externé posúdenie výsledkov stratégie na roky 2012 – 2015 a VYZÝVA Komisiu, aby vypracovala novú stratégiu, v ktorej sa zohľadní aj toto posúdenie.
- (5) UZNÁVA, že hoci existujú zastrešujúce právne predpisy týkajúce sa dobrých životných podmienok všetkých zvierat chovaných na hospodárske účely, ako aj konkrétnejšie právne predpisy týkajúce sa teliat, ošípaných, brojlerov a nosníc, v záujme zlepšenia dobrých životných podmienok zvierat a harmonizácie by sa mohli právne predpisy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat ďalej rozpracovať alebo aktualizovať s cieľom zohľadniť praktické problémy v existujúcich právnych predpisoch, najnovšie vedecké poznatky a technický rozvoj. Medzi aktuálne oblasti, ktoré si vyžadujú ďalšie rozpracovanie, patria najmä preprava zvierat, dobré životné podmienky ošípaných, bolestivé postupy a ukazovatele dobrých životných podmienok zvierat. ZDÔRAZŇUJE, že podmienky zabíjania zvierat možno zlepšiť, a to najmä podporovaním vedeckého výskumu zaoberajúceho sa omračovaním a „jednoduchým omračovaním“ v zmysle článku 4 nariadenia č. 1099/2009.
- (6) VYZÝVA Komisiu, aby posúdila potrebu a vplyv nových právnych predpisov vzťahujúcich sa na všetky druhy zvierat chovaných v rámci hospodárskej činnosti, v prípade ktorých v súčasnosti neexistujú osobitné právne predpisy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, najmä pokiaľ ide o hovädzí dobytok od šiestich mesiacov, králiky z farmových chovov, mládky, psy a mačky, ale aj morky, plemenné brojlerov a plemenné nosnice, ovce, kozy a ryby z farmových chovov.
- (7) ZDÔRAZŇUJE potrebu zlepšiť dobré životné podmienky zvierat počas prepravy na veľké vzdialenosti. NABÁDA Komisiu a členské štáty, aby v rámci krátkodobého cieľa našli riešenia, ktoré uľahčia presadzovanie existujúcich právnych predpisov v oblasti prepravy zvierat, a to aj prostredníctvom ďalšieho rozvoja spôsobov výmeny informácií medzi orgánmi členských štátov, a VYZÝVA, aby sa na rôznych fórach zintenzívnila diskusia o udržateľnosti obchodu so živými zvieratami v porovnaní s obchodom s mäsom. NABÁDA Komisiu, aby preskúmala a aktualizovala nariadenie (ES) č. 1/2005.

- (8) PRIPOMÍNA, že akékoľvek zmeny existujúcich právnych predpisov alebo nové právne predpisy by mali vychádzať z najnovšieho vedeckého výskumu a skúseností členských štátov a že v prípade potreby by sa mal podnecovať nový vedecký výskum.
- (9) ZDÔRAZŇUJE, že v záujme harmonizácie presadzovania platných právnych predpisov na úrovni EÚ sú potrebné aj vedecká odborné poznatky a ďalšia koordinácia. Snahy o harmonizáciu presadzovania by mali požívať podporu zo strany národných kontaktných miest pre prepravu zvierat a mali by sa v rámci nich využívať informácie, ktoré poskytujú referenčné centrá EÚ pre dobré životné podmienky zvierat a platforma EÚ pre dobré životné podmienky zvierat.
- (10) OCEŇUJE činnosti platformy EÚ pre dobré životné podmienky zvierat a PODPORUJE, aby ďalej pokračovala, pretože predstavuje užitočné fórum na presadzovanie dialógu medzi príslušnými zainteresovanými stranami. NABÁDA Komisiu, aby posúdila prácu platformy a ďalej ju rozvíjala, najmä pokiaľ ide o lepšie zapojenie všetkých členských štátov.
- (11) NABÁDA Komisiu, aby referenčným centrámi EÚ pre dobré životné podmienky zvierat poskytla dostatočné zdroje a aby vyhlásila výzvu na zriadenie ďalších centier, ktoré sa zamerajú napríklad na prežúvavce a koňovité vrátane aktivít spojených s ich prepravou a usmrcovaním.
- (12) VYZÝVA Komisiu, aby posúdila potrebu a vplyv regulačného rámca EÚ obsahujúceho kritériá pre systémy označovania dobrých životných podmienok zvierat s prihliadnutím na vnútroštátne skúsenosti.
- (13) NABÁDA členské štáty, aby efektívne a účinne využívali finančné zdroje spoločnej poľnohospodárskej politiky na skutočné zlepšenie životných podmienok zvierat.
- (14) UZNÁVA význam presadzovania dobrých životných podmienok zvierat na celosvetovej úrovni, ako aj hospodárskej súťaže, ktorej súčasťou sú poľnohospodári EÚ v rámci celosvetového obchodu, a v dôsledku toho ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité v čo najväčšej miere zahŕňať otázku dobrých životných podmienok zvierat do dohôd o voľnom obchode, pretože tieto dohody POVAŽUJE za jeden zo spôsobov podpory dobrých životných podmienok zvierat na celosvetovej úrovni.

- (15) Dôrazne VÍTA skutočnosť, že Komisia a členské štáty EÚ sa aktívne podieľajú na rozvoji noriem a usmernení OIE, ako aj na jej ďalších činnostiach vrátane platformy OIE pre dobré životné podmienky zvierat v Európe a činností v oblasti twinningu, odbornej prípravy a iných medzinárodných činností. NABÁDA, aby sa v tejto práci pokračovalo, pričom sa treba osobitne zameriavať na krajiny, do ktorých sa vyvážajú živé zvieratá a z ktorých sa do EÚ dovážajú živočíšne produkty. Ďalej NABÁDA, aby sa presadzovalo uplatňovanie noriem Kódexu zdravia suchozemských zvierat OIE týkajúcich sa prepravy zvierat po súši a po mori, zabíjania a systémov chovu hospodárskych zvierat.
- (16) NABÁDA Komisiu a členské štáty, aby ďalej podporovali komunikáciu a vzdelávanie určené verejnosti, prevádzkovateľom a obchodným partnerom týkajúce sa dôležitej úlohy, ktorú kvalitné normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat zohrávajú pri podpore zdravia zvierat, bezpečnosti potravín, potravinovej bezpečnosti a udržateľného agropotravinárskeho sektora.
-